

prima instanță: Gh.Muntean
(Judecătoria Comercială de Circumscripție)
instanța de apel: D.Manole, Șt.Niță, A.Bostan
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2rac-34/17

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni împotriva Iuliei Deleu privind dezmințirea informației care nu corespunde realității făcută public în conferința de presă din 20.02.2013, difuzată de Agenția de Presă ”Info-Prim Neo” și încasarea prejudiciului moral în sumă de 1 leu,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 prin care a fost respins apelul declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 17 noiembrie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 20 martie 2013, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Iuliei Deleu privind dezmințirea informației care nu corespunde realității făcută public de către Iulia Deleu în conferința de presă din 20.02.2013, difuzată de Agenția de Presă ”Info- Prim Neo” (<http://info-prim.md/?a=14&id=3181>) și încasarea de la Deleu Iulia în folosul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a prejudiciului moral în sumă de 1 (unu) leu.

În motivarea acțiunii, reclamantul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a indicat că Iulia Deleu - fiind acționar minoritar al BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA - a răspândit informații care nu corespund adevărului și lezează reputația profesională a băncii, cauzându-i prejudicii materiale și morale însemnate.

Afirmă reclamantul că declarațiile nu au suport factual, nu corespund realității și lezează grav reputația profesională a BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA.

Invocă reclamantul că în lipsa unor sentințe judiciare, se încalcă prezumția nevinovăției, potrivit art. 21 din Constituție „ *Orice persoană acuzată de un delict*

este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale” în lipsa unei sentințe definitive, orice documente la care s-a referit pîrîta sau la care s-ar putea referi pîrîta (plîngeri la procuratură, plîngeri asupra ordonanțelor de neîncepere a urmăririi penale și diverse recursuri) nu o justifică în nici un fel să declare că BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA ar fi comis infracțiuni.

Notează reclamantul că declarațiile Iuliei Deleu expuse în mass media sînt false, fapt ce se confirmă prin înscrisurile anexate la materialele dosarului: scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 17-2-09/1-653-2587/291 27.06.2003, certificat emis de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nr. 26-5/2- 08/1915 03.10.2011 privind lipsa restanțelor, scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 02-1224 din 19.04.2010 (vol.1.f.d. 35), scrisoarea Comisiei pentru politică, economie, buget și finanțe a Parlamentului RMC nr.138 din 10.03.2008, extras din Statutul Mobiasbancă, avizul Băncii Naționale a Moldovei nr. 08-02309/55/2001 din 12.06.2008, contractul de servicii de brokeraj nr. SB - 10201 din 04.05.2007; cererea Iuliei Deleu din 04.05.2007; raportul de confirmare a tranzacției semnat de Iulia Deleu la 21.05.2007, extrasele din procesele verbale ale Adunării Generale ale Acționarilor din 26.03.1999, 30.03.2001, 29.03.2002, 28.03.2003, 26.03.2004, 31.03.2005, 31.03.2006, 24.04.2007, 03.04.2008, 30.04.2009, 15.04.2010, 28.04.2011, 26.04.2012, acordul nr. 4 din 30.12.1999 încheiat cu IFPS , acordul nr. 58 din 29.12.2007 încheiat cu IFPS.

Mai indică reclamantul că sunt false afirmațiile pîrîtei precum că la adunările generale ale acționarilor din 2008 și 2009, acționarii prin eroare de informație cu privire la aplicarea facilităților fiscal au hotărît de a se abține de la distribuirea dividendelor. Or, încheierea acordurilor cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nu a fost unicul motiv pentru nedistribuirea dividendelor, celălalt motiv fiind vărsarea profitului în creșterea capitalizării în scopul dezvoltării ei ulterioare.

Relatează reclamantul că plata dividendelor se efectuează din profitul net al societății, care poate fi utilizat la discreția societății fie la acoperirea pierderilor, formarea capitalului de rezervă, fie investirea în dezvoltarea producției sau în alte scopuri în corespundere cu legislația și cu Statutul societății.

Conchide reclamantul că plata dividendelor este un drept și nu o obligație a societății pe acțiuni (Mobiasbancă), urmînd ca modul de distribuire a profitului net să fie hotărît de organul suprem al societății - acționarii reuniți în Adunarea generală a acționarilor; toate hotărîrile Adunării generale a acționarilor Mobiasbancă sunt legale, și nu au fost declarate nule de careva instanță competentă; acuzațiile de infracțiuni (acțiuni dolosive, sustrageri etc.) nu sunt susținute prin probe și lezează grav reputația profesională a Mobiasbancă. Drepturile de acționar al pîrîtei nu au fost încălcate, or reclamanta a avut posibilitatea să participe la Adunările generale a acționarilor, să facă propuneri pentru ordinea de zi, să voteze pe chestiunile incluse în ordinea de zi. Acționarii, indiferent de numărul acțiunilor pe care le dețin, au drepturile prevăzute prin lege (art. 25 al Legii privind societățile pe acțiuni), inclusiv dreptul de vot în cadrul Adunării generale a acționarilor, însă, nici un acționar nu are dreptul de a impune Adunării generale a acționarilor o anumită decizie în afara modului prevăzut

de lege.

Sușține reclamantul că declarațiile Iuliei Deleu la adresa Mobiasbancă precum că vânzarea acțiunilor emitentului ar fi avut loc prin eroare, dol și leziune, fără voința liberă a acționarilor minoritari sunt tendențioase și nu corespund realității, prejudiciind în mod nefondat reputația profesională a băncii.

Indică reclamantul că a demonstrat faptul că informația răspândită în cadrul conferinței de presă din 20.02.2013, de pîrîta Deleu Iulia, permite identificarea persoanei vizate de informație și că pîrîta Iulia Deleu, fiind acționar minoritar al Mobiasbancă, a răspândit informații care nu corespund adevărului și lezează reputația profesională a Mobiasbancă, cauzîndu-i prejudicii materiale și morale însemnate.

Afirmă reclamantul că informațiile relatate se conțin în declarațiile lansate de pîrîta în cadrul conferinței de presă organizate de aceasta la data de 20.02.2013 și au fost difuzate prin intermediul Agenției de Presă „Info-Prim Neo”, în cadrul căreia pîrîta în mod expres indică denumirea BC ”Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” S.A.

Relevă reclamantul că prin prisma aplicării art. 16 alin. (2) Cod Civil, sarcina probațiunii îi revine pîrîtei, or pînă la dovedirea faptului că informațiile răspândite corespund realității, acestea lezează reputația profesională a reclamantului și îi cauzează prejudicii.

Prin hotărîrea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 17 noiembrie 2015 acțiunea a fost respinsă.

Invocînd ilegalitatea hotărîrii instanței de fond, la 20 noiembrie 2015, BC Mobiasbanca Groupe Societe Generale” SA a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 17 noiembrie 2015, prin care a solicitat instanței de apel, admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii instanței de fond și cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 a fost respins apelul declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni și menținută hotărîrea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 17 noiembrie 2015.

La 01 septembrie 2016, Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea apelului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

Recurrentul, Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni, în motivarea recursului, a indicat că atât decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece la emiterea acestora au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Menționează că deși a invocat prevederile Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, instanța ce apel s-a limitat doar la constatările privind dobîndirea calității procesuale a societății pe acțiuni în instanța de judecată (art. 3 alin.(1) și alin.(5) din Lege), fără însă a cerceta dacă aceste prevederi legale sunt suficiente pentru a ajunge la concluziile din decizia recurată. În acest context, instanța de apel nu s-a călăuzit de lege plenar, a determinat superficial legea aplicabilă și neîntemeiat nu a aplicat legea care trebuia aplicată, și anume: art.7 din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe

acțiuni; art.18 alin.(1) din Legea instituțiilor financiare nr.550/1995.

Mai mult, prin acuzațiile aduse recurentului, Consiliului și acționarilor săi de comiterea unor infracțiuni (sustragere, constrângere, înșelăciune, însușire ilegală), în lipsa unor sentințe judiciare, s-a încălcat prezumția nevinovăției (art.21 din Constituție), potrivit căreia orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale. În lipsa unei sentințe definitive, orice documente la care s-a referit sau s-ar putea referi intimata (plângeri la procuratură, plângeri asupra ordonanțelor de neîncepere a urmăririi penale și diverse recursuri) nu o îndreptățesc în nici un fel să declare că Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni ar fi comis infracțiuni.

Se mai indică în recurs că avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale și noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării, instanța de apel trebuia să indice în decizia recurată, cu suficientă claritate, motivele și temeiurile pe care și-a întemeiat concluzia de a respinge cererea de apel, ceea ce nu s-a făcut.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 a fost expediată părților la 20 iunie 2016, (f.d.31, vol.V), însă la materialele dosarului lipsește dovada recepționării deciziei instanței de apel, prin urmare recursul declarat la 01 septembrie 2016 este depus în termenul prevăzut de lege.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține și jurisprudența CEDO conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede putere de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când motivele recursului indicate în cazul din speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii atât în prima instanță cât și instanța de apel, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru